

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 61

7. srpna 2018

Obsah

II Sdělení

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Jednotný výbor pro řešení krizí

2018/C 277 I/01	Sdělení v souvislosti s „Oznámením Jednotného výboru pro řešení krizí ze dne 2. srpna 2018 týkajícím se předběžného rozhodnutí o tom, zda je třeba poskytnout odškodnění akcionářům a věřitelům, kterých se dotýkala opatření k řešení krize přijatá ve vztahu k Banco Popular Español S.A., a o zahájení procesu zajištění práva být vyslyšen (SRB/EES/2018/132)“ (dále jen „oznámení“)	1
-----------------	--	---

III Přípravné akty

Evropská komise

2018/C 277 I/02	Prohlášení: nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský program rozvoje obranného průmyslu s cílem podpořit konkurenceschopnost a inovační kapacitu obranného průmyslu Unie (první čtení) – přijetí legislativního aktu	3
-----------------	---	---

IV Informace

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Evropská komise

2018/C 277 I/03	Pokyny – Otázky a odpovědi: přijetí aktualizace blokovacího nařízení	4
-----------------	--	---

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

JEDNOTNÝ VÝBOR PRO ŘEŠENÍ KRIZÍ

Sdělení v souvislosti s „Oznámením Jednotného výboru pro řešení krizí ze dne 2. srpna 2018 týkajícím se předběžného rozhodnutí o tom, zda je třeba poskytnout odškodnění akcionářům a věřitelům, kterých se dotýkala opatření k řešení krize přijatá ve vztahu k Banco Popular Español S.A., a o zahájení procesu zajištění práva být vyslyšen (SRB/EES/2018/132)“ (dále jen „oznámení“)

(2018/C 277 I/01)

Prostřednictvím uvedeného oznámení Jednotný výbor pro řešení krizí předběžně rozhoduje, že není vyžadováno odškodnění ve smyslu čl. 76 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) č. 806/2014⁽¹⁾ akcionářů a věřitelů, kterých se dotýkala přijatá opatření k řešení krize vztahující se k Banco Popular Español S.A. (dále jen „dotčení akcionáři a věřitelé“). Za účelem přijetí konečného rozhodnutí v této věci Jednotný výbor pro řešení krizí zahajuje proces práva být vyslyšen.

Shrnutí oznámení Jednotného výboru pro řešení krizí

Dne 7. června 2017 Jednotný výbor pro řešení krizí přijal rozhodnutí týkající se přijetí programu řešení krize v souvislosti s Banco Popular Español S.A. (dále jen „instituce“) (2), který byl schválen Evropskou komisí (3). V souladu s články 5 a 6 uvedeného rozhodnutí spočívalo opatření k řešení krize vztahující se k instituci v uplatnění nástroje převodu činnosti pro převod akcií instituce do Banco Santander S.A. (v souladu s čl. 24 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 806/2014), v návaznosti na výkon pravomoci k odpisu a konverzi kapitálových nástrojů instituce (v souladu s článkem 21 uvedeného nařízení).

V návaznosti na provedení výše uvedeného opatření k řešení krize španělským orgánem FROB a v souladu s čl. 20 odst. 16 a 17 nařízení (EU) č. 806/2014 a článkem 3 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/344⁽⁴⁾, bylo od Jednotného výboru pro řešení krizí vyžadováno, aby zajistil, aby bylo provedeno ocenění nezávislým odhadcem pro účely posouzení, zda by dotčeným akcionářům a věřitelům bylo poskytnuto lepší zacházení, pokud by instituce vstoupila do běžného úpadekového řízení („oceňování rozdílu v zacházení“ nebo „oceňování 3“).

K provedení požadovaných ocenění v rámci režimu řešení krize instituce byla jako nezávislý odhadce najata společnost Deloitte. Dne 14. června 2018 (5) Jednotný výbor pro řešení krizí obdržel poštou závěrečnou zprávu společnosti Deloitte o oceňování rozdílu v zacházení týkající se instituce v režimu řešení krize („zpráva o oceňování 3“), která je přiložena k tomuto oznámení jako příloha 1.

Ze zprávy o oceňování 3 vyplývá, že mezi skutečným zacházením s dotčenými akcionáři a věřiteli a zacházením, kterého by se jim bylo dostalo, kdyby se instituce v den provedení opatření k řešení krize byla bývala stala předmětem běžného úpadekového řízení, neexistuje žádný rozdíl. S ohledem na výše uvedené skutečnosti Jednotný výbor pro řešení krizí prostřednictvím uvedeného oznámení předběžně rozhoduje, že zaplacení odškodnění dotčeným akcionářům a věřitelům podle čl. 76 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) č. 806/2014 není vyžadováno.

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 806/2014 ze dne 15. července 2014, kterým se stanoví jednotná pravidla a jednotný postup pro řešení krize úvěrových institucí a některých investičních podniků v rámci jednotného mechanismu pro řešení krizí a Jednotného fondu pro řešení krizí a mění nařízení (EU) č. 1093/2010, Úř. věst. L 225, 30.7.2014, s. 1.

(2) SRB/EES/2017/08, Úř. věst. C 222, 11.7.2017, s. 3.

(3) Rozhodnutí Komise (EU) 2017/1246 ze dne 7. června 2017, kterým se schvaluje program řešení krize pro Banco Popular Español S.A., Úř. věst. L 178, 11.7.2017, s. 15.

(4) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/344 ze dne 14. listopadu 2017, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU, pokud jde o regulační technické normy upřesňující kritéria týkající se metodiky oceňování rozdílu v zacházení v rámci řešení krize, Úř. věst. L 67, 31.3.2017, s. 3.

(5) Zprávu o oceňování 3 v elektronické podobě Jednotný výbor pro řešení krizí obdržel e-mailem dne 13. června 2018. Přiložená zpráva o oceňování 3 zohledňuje změny, které v ní byly provedeny na základě dodatku společnosti Deloitte, jenž Jednotný výbor pro řešení krizí obdržel e-mailem dne 31. července 2018, a které napravily pouze administrativní chyby.

Aby Jednotný výbor pro řešení krizí mohl přijmout konečné rozhodnutí o tom, zda by mělo být poskytnuto odškodnění, Jednotný výbor pro řešení krizí uvedeným oznámením vyzývá dotčené akcionáře a věřitele k vyjádření zájmu o uplatnění svého práva být vyslyšen ve věci výše uvedeného předběžného rozhodnutí Jednotného výboru pro řešení krizí, a to prostřednictvím zapojení do konzultačního postupu a zejména prostřednictvím registrace pomocí zvláštního on-line formuláře, jak je popsáno níže.

Konzultační postup má dvě fáze:

- i) první fáze, během níž budou dotčení akcionáři a věřitelé vyzváni k vyjádření zájmu o uplatnění svého práva být vyslyšen, a
- ii) druhá fáze, během níž dotčení akcionáři a věřitelé, kteří v rámci první fáze vyjádřili zájem o uplatnění svého práva být vyslyšen a jejichž status byl ověřen Jednotným výborem pro řešení krizí, budou moci předložit své připomínky k uvedenému oznámení s příloženou zprávou o oceňování 3.

Dotčení akcionáři a věřitelé se vyzývají k vyjádření zájmu o uplatnění svého práva být vyslyšen prostřednictvím zvláštního on-line registračního formuláře, a to do **14. září 2018** (12:00 bruselského času). Na jakákoli vyjádření zájmu předložená jiným způsobem či po uplynutí výše uvedené lhůty nebude brán zřetel.

Více informací o uvedeném oznámení Jednotného výboru pro řešení krizí a zprávě o oceňování 3 je k dispozici na oficiálních webových stránkách výboru na adrese <https://srb.europa.eu/en/content/banco-popular>.

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÁ KOMISE

Prohlášení: nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský program rozvoje obranného průmyslu s cílem podpořit konkurenceschopnost a inovační kapacitu obranného průmyslu Unie (první čtení) – přijetí legislativního aktu

(2018/C 277 I/02)

Prohlášení Komise s podporou Evropského parlamentu týkající se provádění programu

Za účelem efektivního provedení Programu rozvoje evropského obranného průmyslu a zajištění jeho plného souladu s jinými iniciativami Unie hodlá Komise provádět tento program v rámci přímého řízení v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) finančního nařízení

Prohlášení Komise týkající se přípravy a přijetí pracovního programu pro Program rozvoje evropského obranného průmyslu

V souladu s článkem 188 nařízení č. 1268/2012 je Komise odpovědná za přípravu pracovního programu. V této souvislosti Komise poukazuje na to, že seznam priorit stanovených v nařízení, kterým se zřizuje Program rozvoje evropského obranného průmyslu, by neměl být taxativní, a proto by dle jejího názoru neměl předmětný případ představovat precedens, pokud jde o rozsah prováděcích pravomocí udělených Komisi.

Prohlášení Komise k výběru odborníků pro hodnocení návrhů podle programu v rámci řízení o přiznání příspěvku

Komise zajistí, aby vybraní odborníci uvedení v databázi nezávislých odborníků podle článku 15 měli potřebné dovednosti, zkušenosti a znalosti k řádnému plnění svých úkolů. Komise při tom může využít jakékoli relevantní zdroje informací, kterými mohou v tomto ohledu disponovat členské státy, přičemž bude plně dodržováno finanční nařízení.

Komise zajistí, aby byla v co největší míře zohledněna zpětná vazba od členských států ke kvalifikaci odborníků uvedených v databázi nezávislých odborníků.

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Pokyny

Otázky a odpovědi: přijetí aktualizace blokovacího nařízení

(2018/C 277 I/03)

Pozn.: Komise bude tyto pokyny podle potřeby revidovat a aktualizovat, a to i v případě, že vyvstanou nové otázky.

Dne 7. srpna vstoupilo v platnost nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/1100 ⁽¹⁾. Uvedeným nařízením v přenesené pravomoci byla změněna příloha nařízení Rady (ES) č. 2271/96 ze dne 22. listopadu 1996 o ochraně proti účinkům právních předpisů přijatých určitou třetí zemí uplatňovaných mimo její území, jakož i proti účinkům opatření na nich založených nebo z nich vyplývajících ⁽²⁾ (dále jen „blokovací nařízení“).

Toto nařízení v pozměněném znění se bezprostředně vztahuje na hospodářské subjekty a provádějí a uplatňují jej vnitrostátní orgány a soudy.

Cílem blokovacího nařízení je chránit zavedený právní řád, zájmy Unie a zájmy fyzických a právnických osob vykonávajících práva podle Smlouvy o fungování Evropské unie proti nezákonným účinkům právních předpisů přijatých třetí zemí uplatňovaných mimo její území.

Účelem tohoto dokumentu je poskytnout vodítko k uplatňování určitých ustanovení blokovacího nařízení. Nepokrývá všechna jeho ustanovení vyčerpávajícím způsobem, ani nevytváří žádná nová pravidla. Závazným je pouze právní text blokovacího nařízení v podobě zveřejněné v Úředním věstníku.

Komise pod kontrolou Soudního dvora Evropské unie dohlíží na uplatňování práva Unie. Podle zakládajících smluv může právně závazný výklad aktů vydávaných orgány Unie podávat pouze Soudní dvůr Evropské unie.

ODDÍL 1: OBECNĚ

1. Co je to blokovací nařízení?

Blokovací nařízení zavedla EU v roce 1996 v reakci na extrateritoriální právní předpisy Spojených států amerických (dále jen „USA“) o sankcích vůči Kubě, Íránu a Libyi. Jedná se o významný úspěch jednotného postupu EU proti nezákonným účinkům extrateritoriálních právních předpisů třetích zemí.

Cílem blokovacího nařízení je zamezit protiprávním účinkům extrateritoriálních sankcí třetích zemí vůči fyzickým a právnickým osobám specifikovaným v článku 11 (dále jen „hospodářské subjekty EU“). Jeho hlavním účelem je tedy chránit hospodářské subjekty EU, které se v souladu s právem EU zapojují do zákonného mezinárodního obchodu a/nebo pohybu kapitálu, jakož i do souvisejících obchodních činností se třetími zeměmi.

Blokovací nařízení se vztahuje na extrateritoriální právní předpisy uvedené v jeho příloze (dále jen „vyjmenované extrateritoriální právní předpisy“), které v současnosti sestávají z opatření Spojených států týkajících se Kuby a Íránu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 199 I, 7.8.2018, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 309, 29.11.1996, s. 1.

Blokovací nařízení je založeno na principu, že hospodářské subjekty EU nesmí vyhovět vyjmenovaným extraterritoriálním právním předpisům, ani rozhodnutím, rozsudkům či nálezům na nich založeným, neboť EU neuznává jejich použitelnost na hospodářské subjekty EU, resp. účinky vůči nim (čl. 5 první pododstavec).

Blokovací nařízení rovněž stanoví, že hospodářské subjekty EU musí do 30 dnů informovat Evropskou komisi o všech událostech, k nimž dojde v důsledku vyjmenovaných extraterritoriálních právních předpisů nebo opatření na nich založených nebo z nich vyplývajících a které přímo nebo nepřímo poškozují jejich hospodářské nebo finanční zájmy (čl. 2 první pododstavec). Mohou tak učinit buď přímo⁽¹⁾, nebo prostřednictvím příslušných orgánů členských států. Evropská komise o získaných informacích uvědomí příslušné orgány členského státu, v němž má hospodářský subjekt, který podává informace, sídlo nebo v němž je zřízen (čl. 2 třetí pododstavec).

Pokud jde o právnické osoby, vztahuje se tato povinnost na ředitele, řídící pracovníky a další osoby s řídicími pravomocemi.

2. Na koho se blokovací nařízení vztahuje?

V článku 11 statutu blokovacího nařízení se stanoví, že se toto nařízení vztahuje na subjekty, jež Komise v tomto dokumentu označuje jako „hospodářské subjekty EU“, a to konkrétně na:

1. každou fyzickou osobu, která má bydliště v Unii a která je státním příslušníkem členského státu,
2. každou právnickou osobu zřízenou v Unii,
3. každého státního příslušníka členského státu usazeného mimo Unii a každou společnost námořní dopravy usazenou mimo Unii kontrolovanou státními příslušníky členského státu, pokud jsou jejich plavidla zapsána v daném členském státě v souladu s jeho právními předpisy⁽²⁾,
4. každou jinou fyzickou osobu, která má bydliště v Unii, pokud se tato osoba nenachází ve státě, jehož je státním příslušníkem,
5. každou jinou fyzickou osobu, která se nachází v Unii včetně jejich teritoriálních vod a vzdušného prostoru nebo na palubě jakéhokoli letadla nebo plavidla, na něž se vztahuje pravomoc nebo kontrola členského státu, v rámci její profesní činnosti.

Situace ohledně poboček nebo dceřiných společností je popsána v otázce 21.

3. Odkdy se aktualizované blokovací nařízení použije?

Aktualizované blokovací nařízení se použije na všechny výše vymezené hospodářské subjekty EU ode dne, kdy vstoupí v platnost, tj. od 7. srpna 2018. V případě smluvních závazků se použije bez ohledu na to, zda byly tyto závazky uzavřeny před výše uvedeným dnem vstupu aktualizovaného blokovacího nařízení v platnost.

4. Jakým způsobem chrání blokovací nařízení hospodářské subjekty EU?

Blokovací nařízení:

- **Ruší účinek veškerých zahraničních rozhodnutí v EU, včetně soudních rozhodnutí nebo rozhodčích nálezů, založených na vyjmenovaných extraterritoriálních právních předpisech nebo aktech a ustanoveních přijatých na jejich základě (článek 4).**

To znamená, že v EU nebude uznáno žádné rozhodnutí, ať správní, soudní, rozhodčí, nebo jakékoli jiné povahy, přijaté orgánem třetí země a založené na právních předpisech uvedených v příloze blokovacího nařízení nebo na aktech, jimiž jsou tyto právní předpisy rozvíjeny nebo prováděny. Stejně tak nebude v EU vykonáno žádné rozhodnutí, které by na základě výše zmíněných aktů vyžadovalo například zabavení nebo výkon jakékoli hospodářské sankce vůči hospodářskému subjektu EU. Tím jsou hospodářské subjekty EU chráněny před účinky takových rozhodnutí v Unii.

Blokovací nařízení uplatňují a provádějí vnitrostátní orgány, včetně národních jurisdikcí a rozhodců, přičemž zejména zajišťují plné dodržování výše uvedené povinnosti, která z něj přímo vyplývá.

⁽¹⁾ Zasláním e-mailu na adresu: relex-sanctions@ec.europa.eu

⁽²⁾ Čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 4055/86 ze dne 22. prosince 1986 o uplatňování zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě mezi členskými státy a mezi členskými státy a třetími zeměmi (Úř. věst. L 353, 17.12.1990, s. 16).

- **Umožňuje hospodářským subjektům EU získat náhradu škody, která vznikne v důsledku uplatnění vyjmenovaných extrateritoriálních právních předpisů, od fyzických nebo právnických osob či subjektů, které ji způsobily (článek 6).**

To znamená, že hospodářské subjekty EU jsou ze zákona oprávněny požadovat náhradu za ztráty od toho, kdo je způsobil. Další informace o této možnosti viz otázky 12 až 15.

- **Umožňuje hospodářským subjektům EU, aby požádaly o oprávnění vyhovět vyjmenovaným extrateritoriálním právním předpisům, pokud by jejich nedodržení vážně poškodilo jejich zájmy nebo zájmy EU (čl. 5 druhý pododstavec).**

To znamená, že za zvláštních a řádně odůvodněných okolností a jako výjimku z pravidla může Komise udělit hospodářským subjektům EU oprávnění, aby jednaly v souladu s vyjmenovanými extrateritoriálními právními předpisy. Další informace o této možnosti viz otázky 16 až 20.

5. Zavazuje blokovací nařízení hospodářské subjekty EU k obchodování s Íránem nebo Kubou? Jaké se očekává jejich postavení mezi vyjmenovanými extrateritoriálními právními předpisy a blokovacím nařízením?

Hospodářské subjekty EU mohou vykonávat svou činnost tak, jak považují za vhodné, v souladu s právními předpisy EU a použitelnými vnitrostátními právními předpisy. To znamená, že si mohou svobodně zvolit, zda obchodní činnosti v Íránu nebo na Kubě zahájí, či v nich budou pokračovat, nebo zda je ukončí a zda budou v daném hospodářském odvětví působit, na základě vlastního posouzení hospodářské situace. Účelem blokovacího nařízení je právě zajistit, aby hospodářské subjekty EU mohly taková obchodní rozhodnutí činit svobodně a nebyly k nim nuceny vyjmenovanými extrateritoriálními právními předpisy, jež právo Unie neuznává jako použitelné na hospodářské subjekty EU.

6. Proč je blokovací nařízení aktualizováno?

Impulsem pro přistoupení k aktualizaci bylo jednostranné rozhodnutí USA ze dne 8. května 2018 o opětovném uložení extrateritoriálních sankcí vůči Íránu a současně jejich odstoupení od společného komplexního akčního plánu (dále jen „JCPOA“), který byl podepsán v roce 2015 mezi Íránem na jedné straně a Čínou, Francií, Ruskem, Spojeným královstvím, Německem, USA a Evropskou unií na straně druhé. Podstatnou součástí dohody je zrušení určitých sankcí vůči Íránu. Opětovné uložení extrateritoriálních sankcí ze strany USA by se mohlo dotknout hospodářských subjektů EU, které mají zákonné obchodní styky s Íránem. Tyto právní předpisy budou znovu zavedeny od 7. srpna 2018 a 5. listopadu 2018.

7. Co se v blokovacím nařízení změnilo?

Evropská komise aktualizovala přílohu blokovacího nařízení s cílem rozšířit oblast působnosti vyjmenovaných extrateritoriálních právních předpisů, na něž se vztahují ochranná opatření stanovená v blokovacím nařízení. Příloha nyní obsahuje extrateritoriální sankce USA, jež byly v rámci JCPOA ze strany USA buď zrušeny, nebo od nich bylo upuštěno, a které byly nebo budou znovu uloženy. Je třeba podotknout, že zahrnuta jsou i veškerá opatření na nich založená nebo z nich vyplývající.

Konkrétně je příloha doplněna o vyjmenované extrateritoriální právní předpisy, které lze nalézt v těchto právních aktech:

- „Iran Sanctions Act of 1996“⁽¹⁾,
- „Iran Freedom and Counter-Proliferation Act of 2012“,
- „National Defense Authorization Act for Fiscal Year 2012“,
- „Iran Threat Reduction and Syria Human Rights Act of 2012“ a
- „Iran Transactions and Sanctions Regulations“.

Pro snazší orientaci je v příloze uvedeno shrnutí ustanovení výše uvedených právních aktů, která mají nezákonné extrateritoriální účinky. Pro získání úplného přehledu je nutné do příslušných ustanovení nahlédnout.

⁽¹⁾ Tento zákon byl součástí přílohy již od roku 1996. Příloha však nyní bude odrážet jeho současný obsah, který byl v průběhu let pozměněn.

8. Bylo již blokovací nařízení použito?

Od roku 1996 bylo blokovací nařízení uplatňováno především na extrateritoriální sankce USA vůči Kubě. V roce 1998 podepsaly Unie a USA memorandum o porozumění, kterým vláda USA pozastavila uplatňování určitých ustanovení zákona o extrateritoriálních sankcích vůči Kubě, „dokud EU a ostatní spojenci budou stále vyvíjet zvýšené úsilí o podporu demokracie na Kubě“.

9. Jakým jiným způsobem může blokovací nařízení hospodářským subjektům EU pomoci?

Blokovací nařízení se vztahuje na všechny hospodářské subjekty EU bez ohledu na jejich velikost a na oblast, v níž působí.

Kromě ochranných opatření uvedených v otázce 4 poskytuje blokovací nařízení také přehled o extrateritoriálních právních předpisech třetích zemí a jejich hlavních ustanoveních, jejichž uplatnění může mít na hospodářské subjekty EU protiprávní účinky. Tato ustanovení jsou shrnuta v příloze. To může být obzvláště užitečné pro malé a střední podniky vzhledem k tomu, že mají omezenější možnosti, jak zjistit, které vyjmenované extrateritoriální právní předpisy by mohly mít dopad na jejich činnost, a být například schopny poskytnout Komisi související informace podle čl. 2 prvního pododstavce (viz otázka 1).

10. Kdo je odpovědný za provádění blokovacího nařízení? Jsou členské státy povinny trestně stíhat veškerá případná porušení blokovacího nařízení?

Za provádění blokovacího nařízení odpovídají členské státy, a to včetně přijímání a provádění jejich vlastních právních předpisů o sankcích za možná porušení příslušných ustanovení. Tyto sankce jsou stanoveny ve vnitrostátních právních předpisech, a mohou se proto v jednotlivých členských státech lišit. I navzdory těmto rozdílům však musí být všechny sankce účinné, přiměřené a odrazující (článek 9).

Je také na členských státech, aby v souladu se svými vnitrostátními postupy zajistily, že dodržování blokovacího nařízení bude vymáháno, například právě pomocí sankcí, je-li to nutné a vhodné.

11. Jaká je úloha Evropské komise?

V souvislosti s blokovacím nařízením má Evropská komise tyto hlavní úlohy:

- provádět změny seznamu extrateritoriálních sankcí v příloze blokovacího nařízení prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci (čl. 1 druhý pododstavec),
- shromažďovat informace od hospodářských subjektů EU o možných případech použití vyjmenovaných extrateritoriálních právních předpisů (článek 2),
- udílet hospodářským subjektům EU za zvláštních a řádně odůvodněných okolností oprávnění, pokud musí plně nebo částečně vyhovět vyjmenovaným extrateritoriálním sankcím, aby předešly vážnému poškození svých zájmů nebo zájmů Unie, a přijímat kritéria, podle nichž budou žádosti posuzovány (čl. 5 druhý pododstavec ve spojení s čl. 7 písm. b) ⁽¹⁾), prostřednictvím prováděcích aktů.

Další procesní úlohy jsou uvedeny v čl. 7 písm. a), d), e) a v článku 10.

Kromě toho Komise jakožto strážkyně Smluv dohlíží na správné a jednotné provádění práva EU pod kontrolou Soudního dvora Evropské unie.

Pro více informací o úloze Evropské komise se obraťte na adresu: relex-sanctions@ec.europa.eu.

⁽¹⁾ Při výkonu těchto úkolů je Komisi nápomocen Výbor pro extrateritoriální právní předpisy stanovený v čl. 8 odst. 1 blokovacího nařízení. Tento výbor se skládá ze zástupců členských států.

ODDÍL 2: NÁHRADA ŠKOD

12. Za jaký druh škod mohou hospodářské subjekty EU získat náhradu?

Podle článku 6 může hospodářský subjekt EU získat náhradu „škody včetně soudních nákladů, která [mu] vznikla v důsledku uplatnění zákonů uvedených v příloze nebo opatření na nich založených nebo z nich vyplývajících“. Rozsah škod, o jejichž náhradu lze žádat, je tedy velmi široce pojat, což odpovídá smyslu blokovacího nařízení, kterým je ochrana.

13. Od koho mohou hospodářské subjekty EU požadovat náhradu těchto škod? Mohou hospodářské subjekty EU žalovat orgány USA za účelem získání náhrady škody?

Hospodářské subjekty EU mohou získat náhradu škody od „fyzické nebo právnické osoby nebo jakéhokoli jiného subjektu, který způsobil škodu, nebo od jakékoli osoby jednající jeho jménem nebo jako jeho zprostředkovatel“.

Kdo přesně bude v jednotlivých případech žalovanou stranou, bude záviset na specifických okolnostech daného případu, na druhu způsobené škody, na osobě nebo subjektu, které škodu skutečně způsobily, na případné sdílené odpovědnosti při vzniku dané škody atd. Rozhodování o této otázce je záležitostí příslušného soudu (viz otázka 14). Nelze předem a se všeobecnou platností určit, po kom bude náhrada škody požadována.

Článek 6 je však formulován velmi široce, neboť zahrnuje nejen odpovědné osoby a subjekty, ale i jejich zástupce, čímž hospodářským subjektům EU poskytuje širší rozsah ochrany.

14. Jak lze uplatnit nárok na náhradu škody? Zasáhne Komise nebo vnitrostátní orgány ve prospěch hospodářských subjektů EU?

Jak je uvedeno v čl. 6 třetím pododstavci, může být náhrada škody poskytnuta na základě řízení před soudem. Který soud bude příslušný, bude záviset na specifických okolnostech daného případu, použitelných pravidlech pro určení příslušnosti, vnitrostátních procesních pravidlech občanskoprávního řízení daného státu atd. Obecně platí, že čl. 6 třetí pododstavec odkazuje na pravidla zakotvená v Bruselské úmluvě o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech⁽¹⁾ (dále jen „Bruselská úmluva“).

V posledním pododstavci článku 6 se navíc uvádí, že náhrada může být poskytnuta formou zabavení a prodeje majetku, který fyzická nebo právnická osoba či subjekt, které škodu způsobily, nebo jejich zprostředkovatelé či jakékoli osoby jednající jejich jménem drží v Unii, včetně podílů nebo akcií, které drží ve společnostech zřízených v Unii. Náhradou škody nebudou dotčeny ostatní prostředky, které jsou použitelné a v souladu s použitelnými právními předpisy.

15. Co stanoví Bruselská úmluva?

Blokovací nařízení bylo přijato v roce 1996. Odkaz na Bruselskou úmluvu uvedený v jeho článku 6 je nyní třeba vykládat jako odkaz na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech⁽²⁾.

Toto nařízení, jak je stanoveno v jeho článku 68, nahrazuje mezi členskými státy Bruselskou úmluvu z roku 1968 kromě případů, kdy se jedná o území členských států, která spadají do územní působnosti uvedené úmluvy a která jsou z tohoto nařízení vyloučena v souladu s článkem 355 Smlouvy o fungování EU.

Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu, ale nevztahuje se na odpovědnost státu za jednání a opomenutí při výkonu státní moci.

ODDÍL 3: OPRÁVNĚNÍ

16. Kdy mohou hospodářské subjekty EU požádat o oprávnění podle čl. 5 druhého pododstavce blokovacího nařízení?

Ustanovení čl. 5 druhého pododstavce umožňuje, aby hospodářské subjekty EU požádaly o oprávnění vyhovět vyjmenovaným extraterritoriálním právním předpisům, pokud by jejich nedodržení vážně poškodilo jejich zájmy nebo zájmy Unie.

⁽¹⁾ Text odkazuje na úmluvu z roku 1968, avšak odkaz by měl být chápán jako odkaz na úmluvu z roku 2007, která ji nahradila: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:22007A1221\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:22007A1221(03))

⁽²⁾ Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1.

Blokovací nařízení sice neurčuje, co je považováno za „závažnou škodu“, avšak je zřejmé, že ne každá obtíž nebo škoda zakládá nárok hospodářského subjektu EU toto oprávnění získat. To je důsledkem skutečnosti, že Unie nesouhlasí s tím, že by se hospodářské subjekty EU měly na jejím území řídit vyjmenovanými extrateritoriálními právními předpisy, a možnost tak činit zůstává výjimkou.

Jak je vysvětleno v 9. bodě odůvodnění prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/1101 ⁽¹⁾, je vhodné o oprávnění požádat v situaci, kdy jednání, k němuž chce žadatel získat oprávnění, vychází z vyjmenovaných extrateritoriálních právních předpisů nebo je jimi stanoveno. Bude na žadateli, aby určil, zda tomu tak je. Postup žádosti o oprávnění by hospodářskými subjekty EU neměl být využíván k tomu, aby od Komise získaly souhlasné stanovisko (tzv. „letter of comfort“) nebo potvrzení, že jejich obchodní rozhodnutí jsou v souladu s blokovacím nařízením. Více informací ohledně obchodních rozhodnutí v souvislosti s blokovacím nařízením viz otázka 5.

17. Jaké důkazy musí hospodářské subjekty EU předložit, aby mohly oprávnění získat?

Podle čl. 3 odst. 2 a 3 prováděcího nařízení (EU) 2018/1101 musí hospodářské subjekty EU, které žádají o oprávnění, alespoň vysvětlit, která ustanovení vyjmenovaných extrateritoriálních právních předpisů potřebují dodržet a jaké přesně je jednání, jež chtějí podniknout. Je taktéž na nich, aby prokázaly, proč a jak by nedodržení vyjmenovaných extrateritoriálních právních předpisů vážně poškodilo jejich zájmy nebo zájmy Unie, což by odůvodňovalo potřebu odchýlit se za zvláštních a řádně odůvodněných okolností od pravidla, jež stanoví blokovací nařízení. Musí být předloženy vhodné důkazy. Vhodnost důkazů bude záviset na specifických okolnostech jednotlivých případů. Avšak Komise na základě získaných zkušeností zváží, zda je vhodné vypracovat šablony nebo kontrolní seznamy pro předkládání důkazů na podporu nejčastěji používaných odůvodnění.

Žádost o oprávnění může být podána jedním hospodářským subjektem EU samostatně, nebo několika hospodářskými subjekty EU společně, pokud jsou jejich zájmy dostatečně homogenní. V případě skupinových podání však musí mít Komise možnost jednotlivě posoudit, zda by došlo k vážnému poškození individuálních zájmů jednotlivých žadatelů nebo Unie, pokud by vyjmenované extrateritoriální právní předpisy nebyly dodrženy.

18. Kdo může hospodářským subjektům EU udělit oprávnění, aby vyhověly vyjmenovaným extrateritoriálním právním předpisům? Jakým způsobem jsou zapojeny členské státy?

Podle čl. 5 druhého pododstavce, čl. 7 písm. b) a článku 8 uděluje tato oprávnění Komise, přičemž je jí nápomocen Výbor pro extrateritoriální právní předpisy. Oprávnění se udělují na základě kritérií stanovených stejným způsobem. Tato kritéria jsou stanovena v prováděcím nařízení (EU) 2018/1101. Komise bude tato kritéria podrobovat přezkumu. Pokud na základě zkušeností získaných při vyřizování žádostí o oprávnění usoudí, že je třeba provést změny, přijme příslušná opatření.

Výbor pro extrateritoriální právní předpisy se skládá ze zástupců všech členských států a napomáhá Komisi při plnění jejích úkolů souvisejících s oprávněními v rámci postupu známého jako „postup projednávání ve výborech“.

Podle čl. 3 odst. 5 prováděcího nařízení (EU) 2018/1101 Komise informuje Výbor pro extrateritoriální právní předpisy, jakmile obdrží žádost o oprávnění.

19. Jak mohou hospodářské subjekty EU požádat o oprávnění a za jak dlouho obdrží odpověď od Evropské komise?

Žádosti o oprávnění by měly být Komisi předloženy písemně, a to buď poštou (European Commission, Service for Foreign Policy Instruments EEAS 07/99, 1049 Brussels, Belgie), nebo e-mailem (EC-AUTHORISATIONS-BLOCKING-REG@ec.europa.eu).

Komise se bude snažit žádosti zpracovat a odpovědět žadateli co nejrychleji, ale čas k tomu potřebný bude záviset na několika faktorech, jako je složitost případu, úplnost předložené žádosti a poskytnutých důkazů, včasná reakce žadatele na dodatečné žádosti Komise, objem přijatých žádostí, doba, kterou bude Výbor pro extrateritoriální právní předpisy potřebovat k vypracování svého stanoviska k danému případu, nebo potřeba překladů.

20. Jaké má oprávnění účinky?

Žádost o oprávnění nemá odkladný účinek. Oprávnění v podobě prováděcího rozhodnutí Komise nabývá účinku dnem, kdy je oznámeno žadateli. Do té doby jsou hospodářské subjekty EU povinny blokovací nařízení dodržovat.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 199 I, 7.8.2018, s. 7.

ODDÍL 4: OSTATNÍ

21. Jaká je situace v případě amerických dceřiných společností v EU a dceřiných společností EU v USA?

Existují v podstatě tři různé situace, které je třeba posuzovat zvlášť:

Pokud jsou společnosti v EU, které jsou dceřinými společnostmi amerických podniků, zřízeny v souladu s právem některého členského státu a mají v Unii své sídlo, správní ústředí nebo hlavní místo podnikání, jsou považovány za hospodářské subjekty EU. Z toho vyplývá, že mají všechna práva a vztahují se na ně veškeré povinnosti podle práva Unie, včetně blokovacího nařízení.

Do kategorie podle předchozího odstavce nespádají pobočky amerických společností v Unii, neboť nemají vlastní právní subjektivitu, ale jsou součástí své mateřské společnosti. Nejsou považovány za hospodářské subjekty EU. Z toho důvodu se na ně blokovací nařízení nevztahuje.

Na společnosti v USA, které jsou dceřinými společnostmi společností EU, se vztahuje právo, podle něž jsou zapsány do obchodního rejstříku, což je obecně právo USA. Z toho důvodu nejsou považovány za hospodářské subjekty EU a blokovací nařízení se na ně nevztahuje. Nicméně jejich mateřská společnost zapsaná v obchodním rejstříku v Unii hospodářským subjektem EU je, a proto se na ni ustanovení blokovacího nařízení vztahují.

22. Vztahuje se blokovací nařízení na státní příslušníky EU, kteří jsou rezidenty zemí mimo EU, včetně USA?

Ano, státní příslušník členského státu usazený mimo Unii stále podléhá blokovacímu nařízení (viz otázka 2).

23. Mohou hospodářské subjekty EU požádat USA o licenci, aby byly osvobozeny od uplatňování vyjmenovaných extrateritoriálních sankcí?

Ne. Požádání orgánů USA o individuální licenci, kterou by byla udělena výjimka/vynětí z vyjmenovaných extrateritoriálních právních předpisů, by se rovnalo vyhovění těmto předpisům. Znamenalo by to totiž, že se tím uznává podřízení hospodářských subjektů EU jurisdikci USA, avšak ty by měly podléhat jurisdikci EU / členských států.

Hospodářské subjekty EU nicméně mohou Komisi požádat, aby jim v souladu s čl. 5 druhým pododstavcem blokovacího nařízení povolila o takovou licenci orgány USA požádat.

Komise však za vyhovění vyjmenovaným extrateritoriálním právním předpisům nepovažuje pouhé kontaktování orgánů USA, kdy cílem hospodářských subjektů EU je zjistit přesný rozsah těchto předpisů a informace o tom, jaký dopad by na ně mohly mít a zda by jejich nedodržení mohlo vážně poškodit jejich zájmy ve smyslu čl. 5 druhého pododstavce. Kontakty tohoto druhu by mohly žádosti hospodářských subjektů EU o oprávnění ze strany Komise v souladu s výše uvedeným článkem předcházet, ovšem k jejich uskutečnění není oprávnění nutné.

